

HADELAND

**VEDLEGG
TIL SAKSLISTE**

REGIONRÅDET FOR HADELAND

Jevnaker Samfunnshus

14.2.2014

SAKENE 1/14 - 5/14

Gran
kommune

Jevnaker
kommune

Lunner
kommune

Oppland
Fylkeskommune

HADELAND

PROSJEKTPLAN 2014

Hadeland -nært og naturlig

– Regionrådet for Hadeland sitt tilflyttings- og etableringsprosjekt

Prosjekteier	Regionrådet for Hadeland
Prosjektansvarlig	Regionkoordinator Sigmund Hagen
Prosjektleder	Vibeke Buraas Dyrnes

Innholdsfortegnelse:

1. Innledning.....	2
2. Bakgrunn for prosjektet/ forankring.....	2
3. Formål	3
4. Mål (hva skal konkret leveres av prosjektet).....	3
5. Omfang og avgrensning.....	4
6. Hovedinnhold og faser, varighet og sluttidspunkt.....	5
7. Suksessfaktorer.....	8
8. Rammebetingelser.....	8
9. Organisering med prinsippansvarskart, roller og ansvar.....	8
10. Budsjett.....	9
VEDLEGG.....	10

1. Innledning

Hadeland har et stort vekstpotensial i kraft av regionens sentrale beliggenhet i forhold til Osloområdet, Gardermoen og Ringerike. Vekst i form av befolkningsutvikling og ny næringsetablering er både mulig og ønskelig.

“Hadeland – nært og naturlig” er en regional satsing for å bistå kommunene med å nå målene i kommunalplaner og regionale planer /Fylkesdelsplan. Prosjektet startet opp i 2007. Prosjektet er dynamisk utformet og hele tiden under utvikling, og derfor revideres prosjektplanen årlig.

2. Bakgrunn/forankring

“Hadeland – nært og naturlig” er en satsing forankret i flere planer.

- Fylkesdelplan for Hadeland 2004 – 2015¹
- Regionalt handlingsprogram 2014 fra OFK
- Kommuneplanene til Jevnaker, Lunner og Gran
- Arbeidet med ny regional plan for Hadeland

Det er ulike utfordringer i regionen som det er ønskelig at prosjektet «Hadeland – nært og naturlig» jobber for:

- Profilering og synliggjøring av Hadeland for å oppnå økt bevissthet blant befolkningen på Østlandet om Hadeland som attraktiv bo- og etablererregion, med kort vei til Oslo, Hønefoss og Gardermoen.
- Stimulering til god, gjennomtenkt og bærekraftig stedsutvikling
- Videreføring av regionens fokus på fornybar energi og bærekraftig utvikling
- Stimulering til flere lokale arbeidsplasser som etterspør høy kompetanse

Befolkningsvekst:

Per 1.1.2013 var total befolkning på Hadeland 28874². Lunner og Gran har nå et mål om en befolkningsvekst på 1,5%, og Jevnaker har et mål om 1%. Veksten de siste årene har totalt vært mye lavere enn dette, og vil vi ikke nå kommunenes mål som står beskrevet i Fylkesdelsplanen om 31 000 innbyggere i 2015.

Det er derfor viktig med tiltak for å stimulere til å øke befolkningen på Hadeland.

---

¹ Det jobbes med ny Regional plan for Hadeland, som erstatning for denne Fylkesdelsplanen

² <http://www.ssb.no/folkemengde/tab-2012-02-23-07.html>

Historie

Det ble gjennomført et forprosjekt i 2006-2007, og hovedprosjektet "Bo- og etablererregion Hadeland" ble startet opp i oktober 2007. Våren 2011 skiftet prosjektet navn til «Hadeland – nært og naturlig»³.

Målgruppe

De prioriterte målgruppene for prosjektet er egne innbyggere, barnefamilier i Oslo og omegn, mobile og høyt utdannede arbeidstakere, bedriftsledere og gründere⁴. Det er også et mål for prosjektet å bistå kommunene og andre utviklingsaktører i arbeid med stedsutvikling og utbyggingsprosjekter.

3. **Formål** (hvorfor, hva skal oppnås)

Formålet med prosjektet er å bidra til at:

«Hadeland blir den mest attraktive tilflyttings- og etablererregion på Østlandet for den som vil leve i takt med naturens bæreevne».

4. **Mål** (hva skal konkret leveres av prosjektet)

Hovedmål for «Hadeland – nært og naturlig» er å bidra i prosesser og tiltak som arbeider for at Hadeland skal bli en attraktiv og grønn bo- og etablererregion, og at befolkningstallet og antallet lokale arbeidsplasser øker.

Prosjektet har selv ikke kapasitet eller ressurser til å nå målene på egen hånd. Det er derfor viktig å spille på lag med andre som jobber mot samme mål, og gjøre andre gode.

«Hadeland – nært og naturlig» vil i 2014 bestå av følgende delprosjekter:

1) Synliggjøre og markedsføre Hadeland som attraktiv, grønn og bærekraftig region.

- Mål:
- Hadeland skal bli bedre kjent utover regionens grenser
  - Kommunene får ønsket befolkningsvekst
  - Befolkningen skal føle stolthet for Hadeland og omtale regionen i positive ordelag til alle de snakker med.
  - Regionen skal oppfattes som næringsvennlig/etablerervennlig/attraktiv i forhold til sammenlignbare regioner.
  - Stimulere til at regionen blir ledende for bærekraftig samfunnsutvikling, og at den er et godt eksempel for bærekraftig miljøbruk i alle ledd, hvor bruk av fornybar energi skal prioriteres.

---

³ For mer info om hva som har skjedd tidligere, se prosjektplan for 2012

⁴ Se mer om målgrupper s.8 i kommunikasjonsstrategien – vedlegg 4

2) Bidra i arbeidet med stedsutvikling

Mål:

- at det etableres tilgjengelige, bærekraftige og attraktive bomiljøer og regionsenter

3) Bidra i arbeidet med å få flere til å etablere kompetansebaserte virksomheter på Hadeland, og til å få utviklet et næringsliv i takt med naturens bæreevne.

5. Omfang og avgrensning

Hadeland- nært og naturlig er ikke et enkeltstående prosjekt, men en overordnet organisering av flere delprosjekter som skal jobbe for formålet nevnt over.

Det handler først og fremst om «å gjøre andre gode», dvs at mange av målene kun kan oppnås gjennom samarbeid med andre aktører, ikke gjennom egne tiltak. Det er viktig å fungere som døråpner og nettverksskaper.

Prosjektet må hele tiden vurderes og justeres ut fra hva som synes mest hensiktsmessig innenfor vedtatt ramme. Prosjektet vil tjene på en dynamisk gjennomføring.

«Hadeland – nært og naturlig» støtter opp om relaterte prosjekter. Det kan være prosjekter initiert eller støttet av Regionrådet for Hadeland, av kommunene, næringshagen, private og andre, som også jobber for at Hadeland skal være en god bo- og etablererregion. Disse prosjektene kan i ulik grad være med å oppfylle målsettingene til prosjektet. En liten del av budsjettet er avsatt for å støtte aktiviteter/tiltak som bidrar til at Hadeland blir mer synlig og attraktiv ved å skape økt trivsel i regionen eller at Hadelands fortrinn blir kjent utenfor regionens grenser⁵.

En kan i løpet av prosjektperioden se for seg at det utvikles flere prosjekter som vil få konsekvenser for ”Hadeland – nært og naturlig”. Se vedlegg 3 for oversikt over en del relaterte prosjekter.

---

⁵ Se mer om dette i Vedlegg 1, s.11

6. Hovedinnhold og faser, varighet og sluttidspunkt

I tillegg til nettverksbygging og samarbeid med andre, vil det arbeides med egne aktiviteter.

I 2013 ble prosjektet evaluert, og det ble utarbeidet en langsiktig kommunikasjonsstrategi for «Hadeland – nært og naturlig». Ut fra denne ble det laget en handlingsplan for markedsføringstiltak⁶. Gjennomføringen av tiltakene i handlingsplanen vil være hovedfokuset i 2014.

Prosjektet er dynamisk, og i henhold til kommunikasjonsstrategien og handlingsplanen vil flere tiltak bli utarbeidet i løpet av året.

1) DELPROSJEKT 1: Synliggjøre og markedsføre Hadeland som attraktiv, grønn og bærekraftig region.

Tiltak	Samarbeid med	Ansvar	Når
Følge opp markedsføringstiltak i henhold til handlingsplan	Axent Kommunikasjon	VBD	Løpende, se handlingsplan
Eksempler på viktige tiltak:			
- Implementering: Presentere kommunikasjonsstrategien for sentrale næringslivsaktører			Vinter/ vår 2014
- Kunnskapsinnhenting: Gjennomføre fokusgruppesamtaler og spørreundersøkelser blant folk i målgruppene for å finne ut hva disse gruppene ønsker	Axent/ NORSTAT/avisen Hadeland		Vinter/vår 2014
- Involvering: Skrivedugnad blant folk på Hadeland for å vise gode historier. Hensikt er å skape indre stolthet og skape blest om regionen som et godt sted å bo	Avisen Hadeland/ Axent		Sommer/høst2014
- Informasjonskampanje: Lage medieplan med saker som forhåpentligvis kan selges inn til regionale og nasjonale medier.	Axent/ kommunene/ avisen Hadeland		Vinter/vår 2014
- Informasjonskampanje: Samarbeide med kommunene om velkomstpakker til nyinnflyttede. Hensikt er å gjøre kommuneansatte til ambassadører for regionen, og å gi nyinnflyttede en tilhørighet til Hadeland fra første dag.			Høst 2014

⁶ Handlingsplanen er utarbeidet på bakgrunn av tiltaksplan i kommunikasjonsstrategien. Denne er et dynamisk dokument, og ligger derfor ikke vedlagt prosjektplanen.

Drift og oppdatering av hjemmesiden «regionhadeland.no» Markedsføre gjennom web-siden og gjennom egen Facebookside: "Hadeland" ⁷	M8Design	VBD	Løpende
Markedsføre/distribuere logo/profil: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt distribuere bodyer til alle nyfødte på Hadeland med logo og slagord gjennom helsestasjonene • Lage flere profileringsartikler med logo og slagord • Følge opp og oppfordre bruken av logo/profil av eksterne brukere 		VBD	Løpende
		VBD	Sommer/høst 2014
		VBD	Løpende
Velkomstskilt på hovedinnsfartsårene <ul style="list-style-type: none"> • Utplassering av det siste skiltet i Jevnaker hvis det er mulig • Oppfølging av vedlikehold i henhold til avtale 	Jevnaker kommune	VBD	? ⁸
	Mesta	VBD	Løpende
Markedsføre regionen gjennom å delta i Osloregionens faggruppe for informasjon og avisgruppe	Osloregionen	VBD	Løpende

⁷ <http://www.facebook.com/regionhadeland>

⁸ Grunneier gir ikke tillatelse til utplassering av skilt, derfor er det uvisst når dette kommer opp

DELPROSJEKT 2 - Bidra i arbeidet med stedsutvikling: tilgjengelige, bærekraftige og attraktive bomiljøer og regionsenter.

Tiltak	Samarbeid med	Ansvar	Når
<p>Bidra i stedsutviklingsprosjekter som tar sikte på bærekraftig, funksjonell og estetisk bolig- og næringsutvikling. Støtte opp om slike prosjekter der det ikke er aktuelt eller interessant at prosjektleder er med direkte i arbeidet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harestua – Stedsutviklingsveiledere + arbeidsgruppe kommunale bygg + koordinator for Framtidas bygder. • Jevnaker 2020 - Referansegruppe/ kreativt utvalg • Stedsutviklingsprosjekter i Gran kommune – Gran sentrum og Brandbu 	<p>Lunner kommune/ Lunner Almenning/ Framtidas Bygder</p> <p>Jevnaker kommune/ Ringerike Utvikling</p> <p>Gran kommune</p>	<p>VBD</p> <p>VBD</p> <p>VBD</p>	<p>Løpende</p> <p>Løpende</p> <p>Løpende</p>
Forbedre, oppdatere og vedlikeholde nettstedet «ledigtomt.no»		VBD	Løpende

DELPROSJEKT 3 - Bidra i arbeidet med å få flere til å etablere virksomheter på Hadeland, og til å få næringsaktører til å utvikle og synliggjøre grønt engasjement:

Tiltak	Samarbeid med	Ansvar	Når
Markedsføre lokalt næringsliv via hjemmesiden og gjennom Osloregionens profileringsgruppe	Osloregionen/ næringslivsaktører	VBD	Løpende
Bidra i arbeidet med planlegging og gjennomføring av Hadelandskonferansen og Hadelandsmessa 2013	Hadelandshagen		Vår-høst 2014
Samarbeide med næringsansvarlige i kommunene og Hadelandshagen for markedsføring av Hadeland som en attraktiv næringsregion	Kommunene/ Hadelandshagen		Løpende

7. Suksessfaktorer

- At kommunene tilrettelegger godt for samarbeid med prosjektet
- At kommuner og andre aktører tar målet om bærekraftig utvikling på alvor, slik at regionen kan vise konkrete eksempler og ikke bare «tomme ord»
- At næringslivsaktører er villig til å samarbeide med prosjektet
- At kommunene har vilje til å utvikle forpliktende samarbeid og entusiasme innad i regionen
- At det samarbeides bra med relaterte prosjekter og andre relevante samarbeidspartnere
- At det bevilges nok penger til ulike tiltak i prosjektet

8. Rammebetingelser

Prosjektet er vedtatt å være en av regionens hovedsatsinger tom 2015. «Hadeland – nært og naturlig» er utviklet til å bli regionens spissede profil. Dette krever tilstrekkelige satsing. For at det skal bli rom for gjennomføring av egne tiltak, i tillegg til lønnsutgifter til prosjektleder må kostnadsrammen være minimum være 1 200 000 kr pr år.

I 2014 krever gjennomføring av tiltakene i prosjektplanen en satsing på ca 1 500 000 kr.

9. Organisering med prinsippansvarskart, roller og ansvar⁹

Prosjekteier	Regionrådet for Hadeland v/leder Hilde Brørby Fivelsdal
Prosjektansvarlig	Regionkoordinator Sigmund Hagen(PA)
Prosjektleder	Vibeke Buraas Dyrnes
Styringsgruppe	Ordførere og rådmenn i Jevnaker, Lunner og Gran og Regionkoordinator

---

⁹ Se også Vedlegg 2

10. Budsjett

Element/aktivitet	2014
Prosjektleder lønn (inkl. adm. kostnader, sos.utg. og husleie)	640 000
Drift og markedsføring av www.regionhadeland.no	10 000
Drift og markedsføring av www.ledigtomt.no	10 000
Vedlikehold av skilt v/adkomstveier til Hadeland	30 000
Ungdomssatsing/trygt hjem for en 50-lapp	50 000
Gjennomføring av tiltak i handlingsplan, evaluering og ekstern konsulentbistand	280 000
Profileringsutstyr – bodyer, pins osv	70 000
Opplæring/ nettverksbygging/møter	30 000
Utstyr til kommunenes stand på Hadelandsmessa	40 000
Støtte til eksterne aktører/prosjekter som jobber for målene om befolkningsvekst og en attraktiv region ¹⁰	200 000
Reserve	100 000
Sum	1 500 000

Det settes av 1 500 000 kr fra partnerskapsmidler.

Det vil være nødvendig med justeringer. Årlig budsjett/regnskap blir kontrollert av revisor.

¹⁰ Se vedlegg 1 med kriterier for hvem som kan få av disse midlene

VEDLEGG 1:

Støtte til eksterne aktører/prosjekter

I prosjektplanen til «Hadeland – nært og naturlig» for 2014 er det avsatt 200 000,- til å støtte tiltak som bidrar til:

- Økt trivsel i regionen – bygge intern stolthet
- Hadeland fortrinn blir bedre kjent utenfor regionen – ekstern markedsføring

Begrunnelse:

Regionrådet får i løpet av året flere henvendelser fra enkeltpersoner (ildsjeler), lag, foreninger eller andre aktører som ønsker å gjennomføre mindre tiltak og arrangement som er positive for folk i regionen, og ønsker økonomisk støtte til dette. Regionrådet har til nå ikke satt av midler til å støtte slike initiativ. Det kan være mulig å få mye igjen for små beløp som utløser eller inspirerer frivillig innsats.

Det innarbeides derfor en pott i prosjektet «Hadeland – nært og naturlig» til støtte for slike initiativ.

Vilkår for tildeling

Forutsetninger for å få midler er at tiltaket støtter opp om målene i «Hadeland – nært og naturlig», og slik bidrar til å fremme Hadelands omdømme på en positiv måte. Dette kan være ved å bygge intern stolthet ved at det skjer noe bra i regionen eller markedsføre Hadeland eksternt.

Tildeling av midler krever kortfattet skriftlig notat om prosjektet/tiltaket med budsjett og en sluttrapport om gjennomføring.

Midlene skal brukes til prosjekter, tiltak eller arrangement og skal ikke gå til:

- Offentlige aktører
- Driftstøtte til lag eller foreninger
- Næringsutvikling
- Innkjøp av utstyr

Tildelingssummen kan variere, men maksimal utbetaling til enkelttiltak vil være 50 000,-. Prosjektleder og prosjektansvarlig disponerer midlene og avgjør tildeling. Rapportering om tildeling gis fortløpende på møter i styringsgruppa.

VEDLEGG 2:**Prinsippansvarskart som avklarer de ulike instansenes rolle og ansvar i prosjektet**

Funksjoner/roller	Ansvar	Hovedoppgaver	Hvem
Oppdrags-giver/ Prosjekteier	Prosjekteier -øverste ansvarlige for gjennomføringen av prosjektet, resultatansvarlig	-godkjenner prosjektmandatet -utpeker prosjektansvarlig -forankrer prosjektet i linjen og i politiske fora -rekrutterer styringsgruppe	Regionrådet for Hadeland v/ leder Hilde Brørby Fivelsdal
Prosjekt-ansvarlig	Overordnet ansvar for gjennomføring av prosjektet, resultatansvarlig	-rekrutterer prosjektleder og øvrige medlemmer til prosjektorganisering -utarbeider prosjektmandat -sikrer ressurser -sikrer forankring i ulike fora -avklarer tillitsvalgtes deltakelse, ev brukermedvirkning, sikre likestilling -leder styringsgruppa -innkaller til styringsgruppemøter -følger opp prosjektleder -gjør avtaler med bidragsyterne om ressursinnsats -rapporterer til prosjekteier	Region-koordinator Sigmund Hagen
Styrings-gruppa	Overordnet ansvar for gjennomføringen av prosjektet, resultatansvarlig Fungerer på vegne av prosjekteier Månedlige møter	-vedtar strategier, milepælplan og andre rammer -sikrer framdrift og resultatoppnåelse -sikrer ressurstilgangen og overvåker ressursbruken -følger opp spesielle utfordringer/usikkerhet -tar viktige beslutninger -rapporterer til prosjekteier -sikrer god underveis- og sluttevaluering	Ordførere og rådmenn i Jevnaker, Lunner og Gran
Prosjekt-leder	Daglig leder for prosjektet Ansvarlig for framdrift og resultatoppnåelse	-leder prosjektgruppa og arbeidsprosessene (planlegging, gjennomføring og oppfølging) -sekretær for styringsgruppa -følger opp styringsgruppas beslutninger -rapporterer til styringsgruppa	Vibeke Buraas Dyrnes

Referanse- gruppe	Ingen formell eller forpliktende rolle	Involvering Gir råd og faglige innspill	Gunnar Haslerud, Trond H Krågsrud, Ole Dæhlen og Kristin Molstad
Konsulenter		Bistår i arbeidet med oppfølging av markedsføringstiltak for prosjektet	Axent kommunikasjon

VEDLEGG 3: RELATERTE PROSJEKTER OG SAMARBEIDSPARTNERE:

Under følger et utvalg prosjekter og samarbeidspartnere. Lista er ikke fullstendig. Dette er aktører/ prosjekter vi samarbeider med og støtter opp under, også for å unngå dobbeltarbeid.

Prosjekter	Beskrivelse	Ansvarlig
Klimapådriver	Kommunenes prosjekter – etterleve kommunene sine energi- og klimaplaner	Prosjektleder, klimapådriver Kristin Molstad
Harestua – stedsutvikling	På Harestua jobbes det for utbygging av boliger, kommunale byggerier og utvikling av næring i sentrum samt langs RV 4. Det lages veiledere for hvordan stedsutviklingen bør foregå.	Lunner kommune v/ bo- og næringsrådgiver Ole Dæhlen, samt Lunner Almenning v/ Fredrik Bärnholt
Framtidens bygder	Nasjonalt prosjekt der Harestua/Lunner kommune er en av 12 piloter som skal bidra til økt kunnskap og eksempler på hvordan bærekraftig- og klimavennlig stedsutvikling kan gjøre bygdene til gode forbilder.	Prosjektleder Alf Waage i NAL Ecobox, Aasmund Bunkholt i Trefokus og Ingvild Rørenholt i Zero.
Jevnaker 2020	Jevnaker 2020 er et samarbeidsprosjekt mellom Jevnaker Næringsdrivende og Jevnaker kommune/ Ringerike Utvikling – jobbe sammen for Jevnakers utvikling	Ny organisering i februar 2014. Per 17.januar er Asbjørn Moen prosjektleder.
Prosjekt Gran sentrum	Sentrumsprosjekt for å sikre en god og langsiktig utvikling av Gran sentrum. Samarbeid mellom næringsliv, grunneiere, OFK og Gran kommune.	Gran kommune v/ Øyvind Sørлие
Skilting av turstier/ løyper/ sykkelruter	Prosjekt med støtte av OFK og Gjensidigestiftelsen for oppsetting av nye skilt. Hensikten er enhetlig og oversiktlig merking av turstier/ løyper og sykkelruter på Hadeland.	Lokale lag og foreninger, grunneiere, OFK
Tiltak for ungdom	“Trygt hjem for en 50-lapp”, ”Filmfokus” og ”Aktiv Sommer ”	Kulturkontorene og Regionrådet

Prosjektet «Den gode historien om Oppland»	Markedsførings-/ omdømmeprojekt for å synliggjøre Oppland som et attraktivt fylke for bosetting og næringsetableringer	OFK v/ Tor Kristian Mjelde
Hadeland og Ringerike Reiseliv/ Gjøvikregionen	Fusjonert reiselivsdestinasjon	Arne Jørgen Skurdal og Mette Stenersen
Hadelandshagen	Næringshage for Gran og Lunner.	Styret i Hadelandshagen AS og daglig leder Dagfinn Edvardsen
Hadelandsmessa	Næringslivsmesse for markedsføring av regionen	Hadeland VGS og Hadelandshagen
Hadelandskonferansen	Konferanse for å fremme regionen og næringslivet på Hadeland	Hadelandshagen
Etablererveiledning	Veiledning for nyetablerere.	Etablererveileder i Gran og Lunner - Kari Ingingrud Ringerike Etablerersenter - Svein Eystein Lindberg
Lokal transport på Hadeland	Prosjektet skal jobbe for redusert klimagassutslipp fra privatbilbruk ved utvalgte skoler og arbeidsplasser og dokumentere dette. Avsluttes juni 2014.	Prosjektleder Elisabeth Raastad Kjørven
Granavollen regionale pilegrimssenter	Et av 6 regionale pilegrimssenter langs pilegrimsleden Oslo-Trondheim	Prosjektleder Jane Dahl Sogn (permisjon)
Hadelandsbonden 2020	Prosjektet har som mål å bevare Hadeland som levende bygd, med matproduksjon og vakkert kulturlandskap. Flere seminar og samlinger for å rekruttere til grønt næringsliv i 2014.	Landbrukets fagråd Hadeland v/ Anne Okkenhaug Berntsen, Pål Arne Oulie m.fl.
Lokale arrangementer	Lokale arrangementer som er med og markedsfører Hadeland og det mangfoldet som finnes.	
Energigården	Energigården er et informasjonssenter for bioenergi og annen fornybar energi.	Erik Eid Hole og Emma Otervik

Glasslåven	Målet er å bygge om den verneverdige 1880-talls låven på Granavollen til et senter for skapende kunst, kunsthåndverk og håndverkstradisjoner. Nær pilegrimssenteret på Granavollen.	Randi Thorsen
------------	---	---------------

Vedlegg 4: Kommunikasjonsstrategi

(Se neste side)

HADELAND

– nært og naturlig

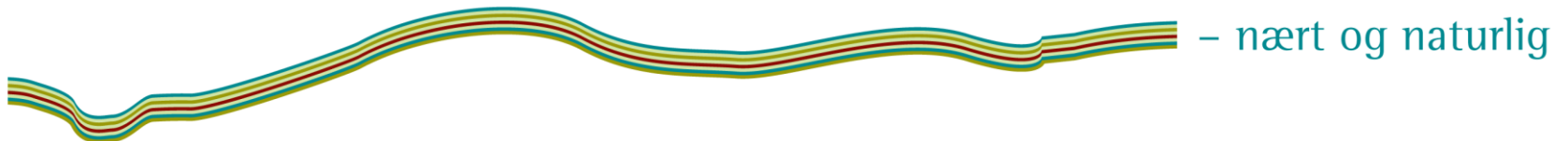
Kommunikasjonsstrategi 2013–2017

Vedtatt av styringsgruppa 3.september 2013

Innhold

1. Bakgrunn
2. Nå-situasjon
3. Mål
4. Målgrupper
5. Kommunikationsprinsipper
6. Strategiske valg
7. Budskap
8. Virkemidler og tiltak
9. Oppfølging og evaluering

Bakgrunn

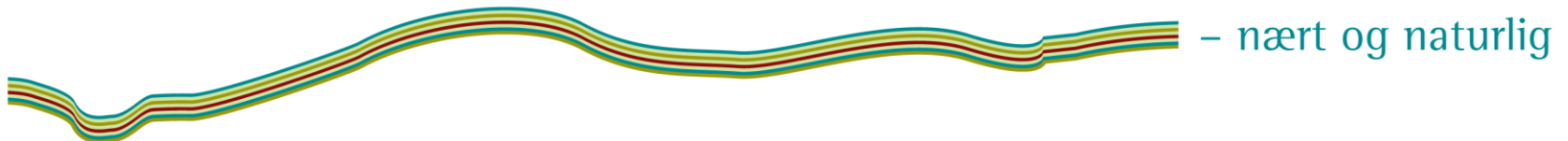
Prosjektet "Hadeland – nært og naturlig" ble startet i 2007 og eies av Regionrådet for Hadeland. Prosjektets hovedmål er å bidra til vekst i form av befolkningsutvikling og økt næringsetablering i regionen.

Prosjektets visjon og formål er at "Hadeland blir den mest attraktive tilflyttings- og etablererregionen på Østlandet for den som vil leve i takt med naturens bæreevne".

Prosjektets navn og slagord, "Hadeland – nært og naturlig", uttrykker de verdiene som regionen ønsker å stå for.

Et av de viktigste virkemidlene til prosjektet er kommunikasjon. Spesielt etter at "Hadeland – nært og naturlig" ble etablert som slagord, har prosjektet gjennomført flere kommunikasjonstiltak, i tillegg til annen virksomhet som lokal pådriver og ressurs for samarbeid og bo- og næringsutvikling i regionen.

Denne kommunikasjonsstrategien er et dokument som beskriver hvordan prosjektet fremover skal bruke kommunikasjon som et strategisk virkemiddel for å nå sine mål.

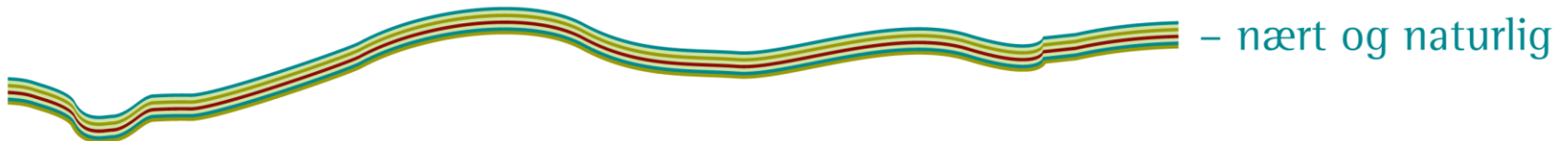
Nå-situasjon

Kommunikasjonsbyrået Axxept gjennomførte dybdeintervju med 13 informanter i april 2013. Informantene var personer fra Hadeland med erfaring, kunnskap eller innsikt som er relevant for prosjektet "Hadeland – nært og naturlig". I tillegg har Axxept gjennomført en workshop med deltakere fra regionrådet, lokalpresse og næringslivet for å få innspill til hvordan prosjektet bør prioritere sine kommunikasjonstiltak. Axxept har også gjennomgått statistikk, forskning på bosettingsmønster, medieomtale, evaluering av andre regioners omdømmearbeid og NIBR-rapporten "Hadeland som bostedsregion". Disse undersøkelsene danner grunnlaget for beskrivelsen av regionens nå-situasjon, med tanke på befolkningsvekst og næringsetablering:

Innbyggere og flyttemønster

Informantene som har deltatt i dybdeintervjuer, er positive til Hadeland som bo- og etablererregion og til prosjektets slagord og formål. De forteller om en region der forholdene ligger godt til rette for innbyggerne når det gjelder kommunale tjenester, bolig og arbeid. Informantene gir inntrykk av at innbyggerne på Hadeland har en felles identitet. Det er vanlig at folk fra Hadeland kaller seg "hadelendinger" utenfor regionen, uavhengig av hvilken kommune de bor i.

Tall fra NIBR-rapporten "Hadeland som bostedsregion" fra 2007 viser at Hadelandsregionen har høyere tilbakeflyttingsandel enn resten av landet. Samtidig har rundt halvparten av 40-åringene som bor på Hadeland, vokst opp et annet sted i landet. De fleste innflytterne kommer fra Oslo og Oslos nærområder. Av de som flytter til Hadeland, er det 60 prosent som flytter videre.

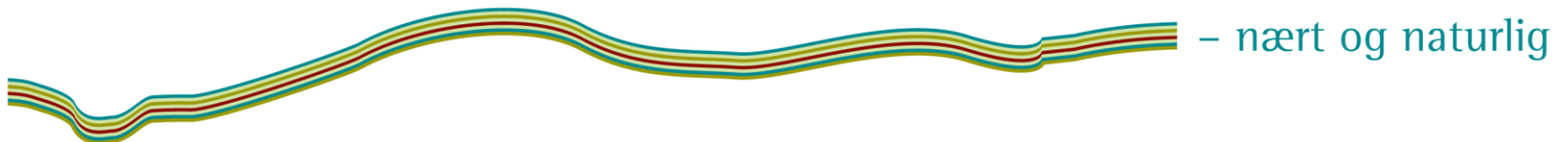
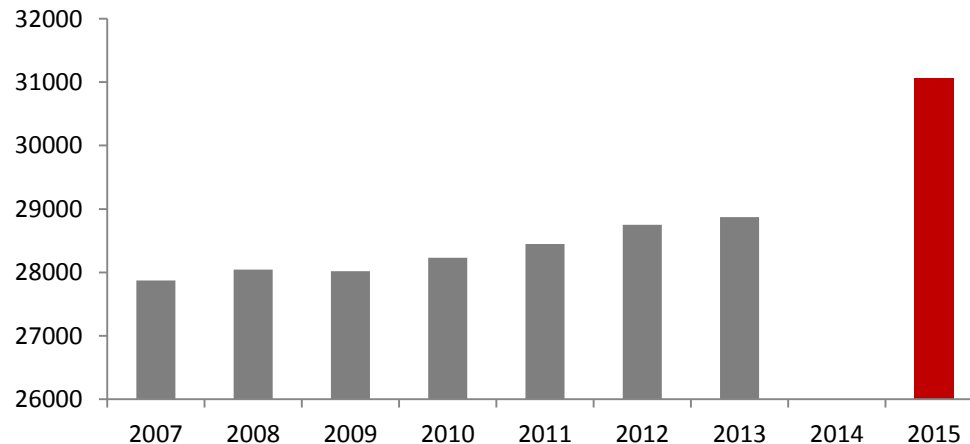

Nå-situasjon

Oslo-regionen opplever stor befolkningsvekst, men det er også mange mennesker som flytter ut av sentrumsområdene. Den relative utflyttingen fra Oslo er størst i aldersgruppen 30–39 år og 0–5 år. Det vil si at det i stor grad er familier med små barn som søker seg ut av storbyen. Over halvparten av familiene flytter i dag til Akershus, sannsynligvis for å beholde nærhet til arbeid og venner i Oslo-regionen.

Kommunene på Hadeland har et mål om 1,5 prosent befolkningsvekst per år. Veksten de siste årene har totalt vært avere enn dette, og Hadeland vil ikke nå målet fra fylkesdelsplanen om 31 000 innbyggere i 2015.

Nå-situasjon

Hovedutfordringer

Kommunenes samhandling

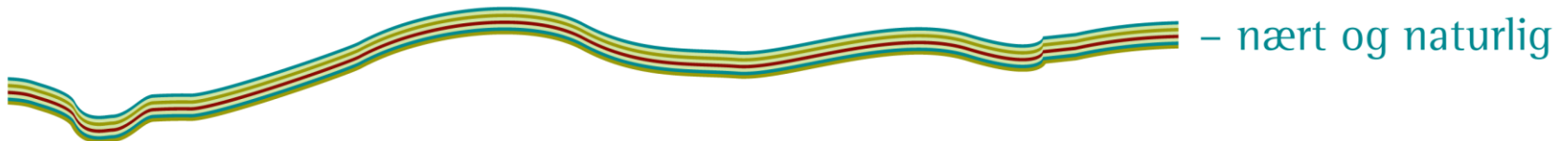
Regioner og kommuner som lykkes med sine tilflytningsprosjekter, har et solid fundament i form av en helhetlig plan for stedsutvikling og næringsutvikling. På Hadeland er det et godt samarbeid mellom kommunene, formalisert i regionrådet. Samtidig er det en oppfatning i omgivelsene at kommunene ikke er helt enige i enkelte prioriteringer og saker som har betydning for at regionen som helhet skal være attraktiv. Dette inntrykket kan bli forsterket ved at det i kommunene er utilstrekkelig kunnskap om fellesprosjekter og samarbeidet i prosjektet "Hadeland – nært og naturlig".

Synlighet for Hadeland

Hadelands kvaliteter som bo- og etablererregion er så å si ikke omtalt i nasjonale medier, i oslopressen eller i regionale medier på Østlandet. Hadeland har før det gjeldende bo- og etableringsprosjektet ikke gjennomført markedsføringstiltak som har vist frem kvaliteter ved Hadeland for potensielle innflyttere eller næringsetablerere.

Prosjektgjennomføring

Prosjektet "Hadeland – nært og naturlig" har vært sårbart med få ressurser og én enslig prosjektleder. Det vil være situasjonen for prosjektet også fremover, noe som legger klare begrensninger på hva prosjektet har mulighet til å gjennomføre av tiltak. Kartleggingen har i tillegg avdekket et behov for en strategisk retning for prosjektet, som peker på prioriterte målgrupper og prioriterte hovedgrep – og som er godt forankret i regionrådet. Prosjektet trenger å utvikle klare budskap som er attraktive for målgruppen og som kan brukes gjentakende og i mange sammenhenger. Prosjektet vil være tjent med å ha en konkret handlingsplan for hvert år basert på en overordnet strategi.

– nært og naturlig

Mål

Det overordnede målet for "Hadeland – nært og naturlig" er å bidra til befolkningsvekst og økt næringsutvikling på Hadeland. For å styrke måloppnåelsen til prosjektet, skal kommunikasjonen bidra til at:

Alle som bor på Hadeland, skal være stolte av regionen sin

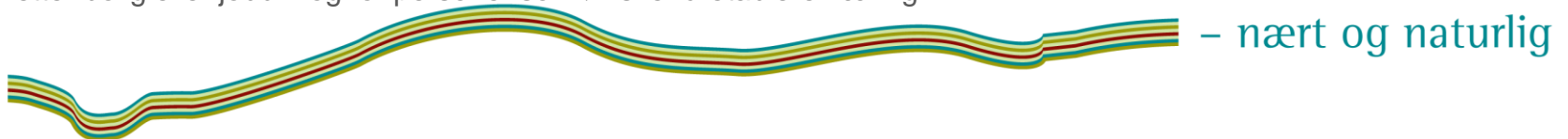
Prosjektet skal skape stolthet i egen region. Dagens innbyggere og de som har vokst opp på Hadeland, utgjør et viktig ambassadørkorps. Ved å skape stolthet og en felles identitet for dem som har tilknytning til regionen, skapes også fortellingene om Hadeland som et godt sted å bo og vokse opp. I tillegg er det et poeng å styrke røttene til de fastboende for å hindre utflytting.

Hadeland skal regnes som en del av stor-Oslo

Prosjektet skal styrke oppfatningen av Hadeland som en del av stor-Oslo, blant egne innbyggere, potensielle innflyttere og næringsetablere, samt den øvrige befolkningen på Østlandet. Oppfatningen av avstanden mellom Hadeland og arbeidsmarkedet i Oslo-regionen er en viktig driver for både potensielle innflyttere og næringsetablere. Nærhet til storbylivet kan også påvirke valget om å flytte til Hadeland. Det blir derfor viktig å etablere Hadeland som en integrert del av stor-Oslo, og dermed også som et relevant alternativ for personer som leter etter et sted å etablere seg eller sin næring.

Hadelands kvaliteter skal bli bedre kjent

Prosjektet skal promotere det som er spesielt bra med Hadeland. Kjennskap til Hadeland og regionens mange kvaliteter som bo- og etablererregion er avgjørende for at Hadeland skal bli et attraktivt alternativ for personer på jakt etter bolig eller jobb – og for personer som ønsker å etablere næring.

Målgrupper

Ut fra prosjektets mål, konklusjonene som er trukket i analysearbeidet, samt en vurdering av hovedutfordringer de nærmeste årene vil "Hadeland – nært og naturlig" prioritere følgende målgrupper for sin kommunikasjon:

Egne innbyggere

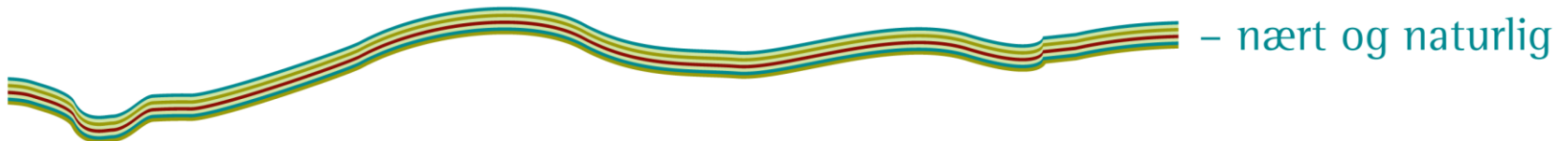
Blant egne innbyggere er særlig *kommuneansatte* viktige, samt ansatte i *service og turisme*. Disse er ofte i kontakt med den øvrige befolkningen, og er derfor viktige ambassadører for Hadeland. *Nyinnflyttede, pendlere* og *barnefamilier* er også prioritert i denne målgruppen fordi de trolig har et nettverk som består av barnefamilier i Oslo og omegn og fordi det er viktig for Hadeland at de ikke flytter videre.

Aktive barnefamilier i Oslo og omegn

Målgruppen omfatter familier som allerede har *tilknytning til Hadeland*, og som er motivert for å flytte tilbake. I tillegg er det aktuelt å nå familier som ønsker å bosette seg landlig, men i nærheten av arbeidsmarkedet i Oslo og omegn. Det er et poeng at målgruppen har *barn som ikke har nådd skolealder*, fordi skoletilknytning er en faktor som hindrer familier fra å flytte. Felles for målgruppen er at de ønsker å bosette seg et sted hvor barna kan ha en *god, trygg og aktiv oppvekst*, og hvor drømmen om en *enebolig* eller et *rekkehus* er oppnåelig.

Mobile arbeidstakere, gründere og bedriftsledere

De som i størst grad kan bidra positivt til økt næringsutvikling på Hadeland, er kvalifiserte arbeidsinnvandrere, jobbbyttere, nyutdannede, bedriftsledere og andre kreative og innovative mennesker. Dette er derfor prioriterte målgrupper for prosjektet.

Kommunikasjonsprinsipper

Prosjektets kommunikasjonsprinsipper er tilpasset styrkene og utfordringene som preger nå-situasjonen. Kommunikasjonsprinsippene er også tuftet på allmenngyldige prinsipper for hva som kjennetegner god og effektiv kommunikasjon.

Målgruppeorientert

All kommunikasjon har en avsender og en mottaker. Prosjektets kommunikasjon skal alltid ha en klar målgruppe, med budskap som er utformet på mottakers premisser, basert på kunnskap om målgruppen.

Resultatorientert

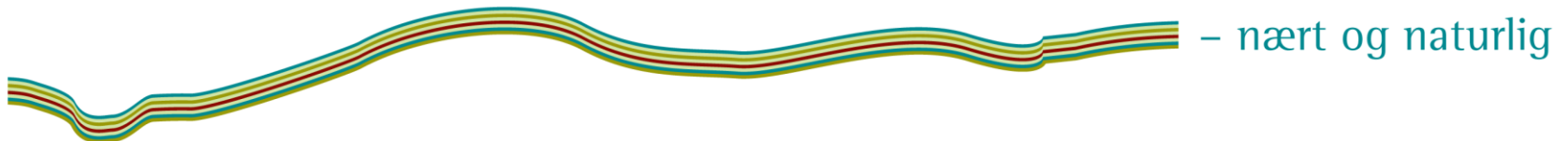
All kommunikasjon skal ha en sannsynlig effekt på måloppnåelse og føre til resultater. Kommunikasjonstiltakene prioriteres etter antatt effekt på målene.

Tydelig

All kommunikasjon skal utformes slik at de i målgruppen som kan minst om temaet, skal forstå budskapet og innholdet. Da vil kommunikasjonen bli et verktøy for å skape tillit til prosjektet og til innholdet i kommunikasjonen.

Åpen

Fakta, meninger og kunnskap skal kommuniseres på en åpen og ærlig måte. Prosjektets kommunikasjon skal være lett tilgjengelig for målgruppene – dette skal gjennomsyre valg av kanaler, budskap, språk og annet innhold.

Strategiske grep

Følgende hovedgrep skal prioriteres for å sikre en best mulig måloppnåelse:

Synliggjøre et godt oppvekstmiljø

Når familier i etableringsfasen skal velge hvor de skal bo, veier hensynet til barnas oppvekstvilkår tungt.

Legge vekt på det positive ved å bo og jobbe på Hadeland

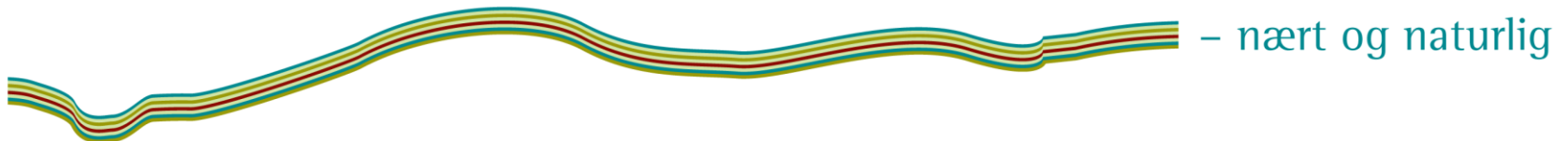
Det er for lite kjennskap til alle de positive sidene ved Hadeland. Det er viktig å fokusere på det som er positivt, også som motivasjon for at ressurssterke innbyggere skal bli boende.

Legge vekt på det som kommunene er enige om

Prosjektets kommunikasjon skal støtte opp under en fellesoppfatning av at de tre kommunene i stor grad står sammen. Dette vil styrke regionidentiteten internt og eksternt.

Omtale Hadeland som en del av stor-Oslo

Flere steder på Hadeland er geografisk like nært Oslo sentrum som andre attraktive områder som Son, Drammen og Øvre Romerike. Det må bli like naturlig å forbinde Hadeland med stor-Oslo, som det er å forbinde disse områdene med stor-Oslo.

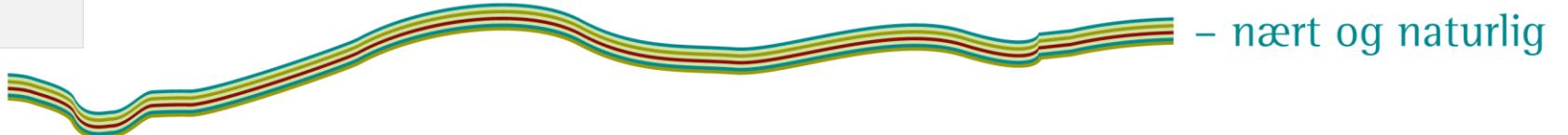

Budskap

”Hadeland – nært og naturlig” er et godt slagord og en viktig del av regionens budskap. Fortellingen om hva ”nært og naturlig” betyr og hva som er unikt med Hadeland, er her strukturert som et budskapshierarki med hovedbudskap og støttebudskap.

Fritt, trygt og grønt. Tett på Oslo.

Oppvekst	Bolig	Fritid	Nærmiljø	Samferdsel	Arbeidsmarked	Næringsutvikling	Bærekraft
<p>Gjør noe godt for barna dine – la dem få vokse opp på Hadeland.</p> <p>En oppvekst på Hadeland gir barna trygghet, utfoldelse og venner.</p> <p>På Hadeland får barna plass i attraktive barnehager nær skogen eller gården.</p> <p>Barna på Hadeland får gå på trygge og gode skoler og har spennende fritidstilbud.</p>	<p>På Hadeland kan du gjøre boligdrømmen til virkelighet.</p> <p>Her finner du attraktive eneboliger eller rekkehus du har råd til.</p> <p>Få plass til alt du er glad i.</p> <p>Her blir byggesaken raskt godkjent.</p>	<p>På Hadeland er livet enkelt. Her har du tid til å gjøre det du har lyst til.</p> <p>Ha Marka utenfor hagegjerdet og tilgang til et bredt utvalg fritidsaktiviteter.</p> <p>På Hadeland kan du nyte landlige kvaliteter – og samtidig ha storbylivets tilbud innen rekkevidde.</p>	<p>På Hadeland finner du gode naboer og folk du kan stole på.</p> <p>Her lever du sosialt – med folk som bryr seg.</p> <p>Hadeland er et av landets mest frodige, historiske og tradisjonsrike områder. Nordens Toscana.</p> <p>På Hadeland bor du i vakre omgivelser med lite støy og ren luft.</p>	<p>Reis komfortabelt med det eneste punktlige toget i Oslo-regionen.</p> <p>På Hadeland er det alltid ledig parkering ved togstasjonene.</p> <p>Sykle bilfritt til Oslo gjennom Marka.</p> <p>”Lykkens løpestreng går mellom Hadeland og Oslo.”</p>	<p>På Hadeland finner du arbeidsgivere som trenger deg – og som satser på deg.</p> <p>På Hadeland bryr vi oss om hvordan vi skaper verdier.</p> <p>Her kan du få god karriereutvikling i et bredt utvalg tjenester og virksomheter i privat og offentlig sektor.</p>	<p>På Hadeland kan du skape noe nytt eller kutte i kostnader – og likevel ha Oslo og verden som marked.</p> <p>Rimelige og tilgjengelige næringsarealer. Kort vei til Gardermoen.</p> <p>Lojal og kvalifisert arbeidskraft.</p> <p>Næringshage og næringsvennlige kommuner.</p>	<p>På Hadeland er vi opptatt av legge til rette for et bærekraftig næringsliv – og en bærekraftig livsstil.</p> <p>Hadeland er en foregangsregion når det gjelder utvikling av bio- og annen fornybar energi</p> <p>På Hadeland har du muligheten til å leve i pakt med naturen.</p>

Virkemidler og tiltak

”Hadeland – nært og naturlig” skal konsentrere ressursene om kommunikasjonsaktiviteter i fire faser:

1. Implementering

Bidra til eierskap, forankring og informasjon knyttet til prosjektet og kommunikasjonsstrategien

2. Kunnskapsinnhenting

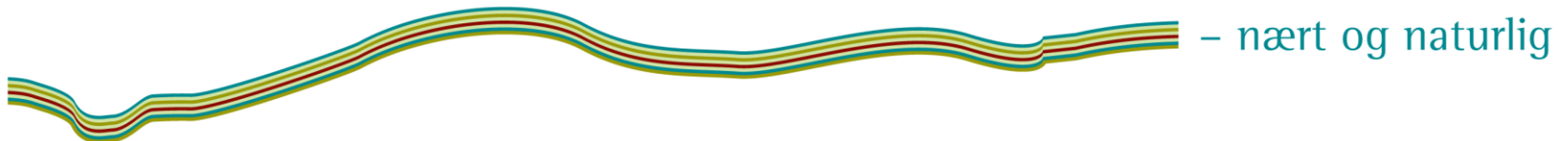
Kartlegge eksisterende holdninger og synspunkter blant målgruppene

3. Involvering

Engasjere innbyggerne på Hadeland i å formidle kvalitetene ved Hadeland som region

4. Informasjonskampanje

Gjennomføre kommunikasjons tiltak direkte rettet mot de viktigste målgruppene

Oppfølging og evaluering

Gjennomføring

Utvikle handlingsplaner, gjennomføre aktiviteter og jevnlig følge opp at tiltak er utført i henhold til planen

Tilbakemeldinger

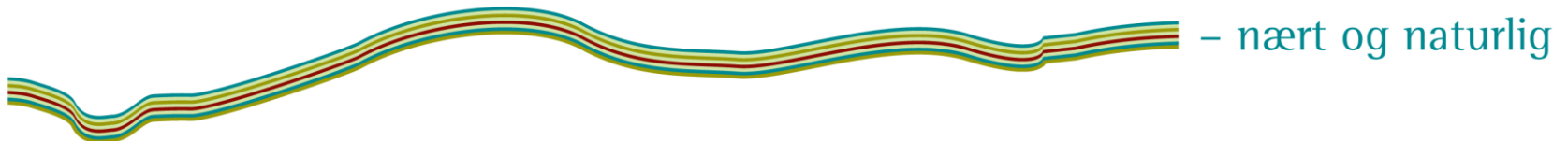
Gjennomføre en årlig samtale med informantene fra strategiprosessen for å se hvordan deres oppfatninger og synspunkter endrer seg etter hvert som prosjektet implementerer strategien og utvikler nye tiltak

Loggføre tilbakemeldinger fra politikere, kommuneansatte, næringsliv og borgere for øvrig – positive og negative

Måloppnåelse

Faste evalueringsmøter med involverte personer i prosjektet

Sette opp kriterier for hva som skal til for at tiltakene har lyktes, og jevnlig måle og vurdere i hvilken grad kommunikasjonsaktivitetene – i alle ulike faser – har oppnådd ønsket effekt

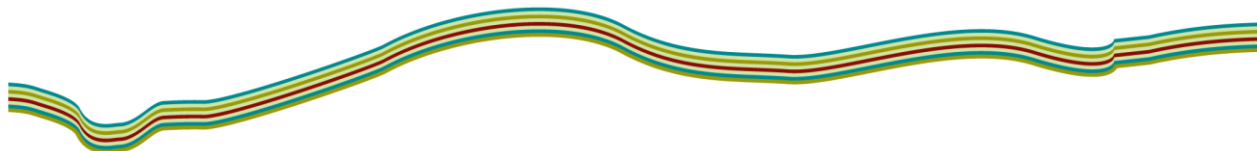

HADELAND

Regionrådet for Hadeland

 – nært og naturlig

Virkemidler og tiltak – eksempler

Fase 1: Implementering

Etablere eierskap

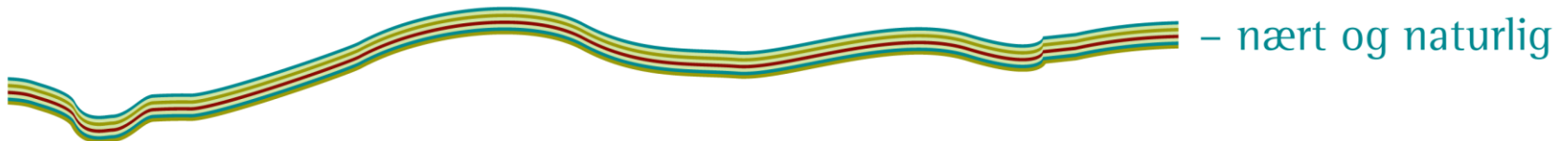
Forankre kommunikasjonsstrategien i regionrådet og i kommunene

Spre strategi og budskap

Gjøre strategien kjent og anvendelig for:

- lokalpolitikere
- kommuneansatte – servicetorg og enhetsledere
- næringsliv

En mulig måte å spre budskapet i strategien på, er å gjennomføre en presentasjonsturné i kommuner og bedrifter.

Virkemidler og tiltak – eksempler

Fase 2: Kunnskapsinnhenting

Fokusgrupper

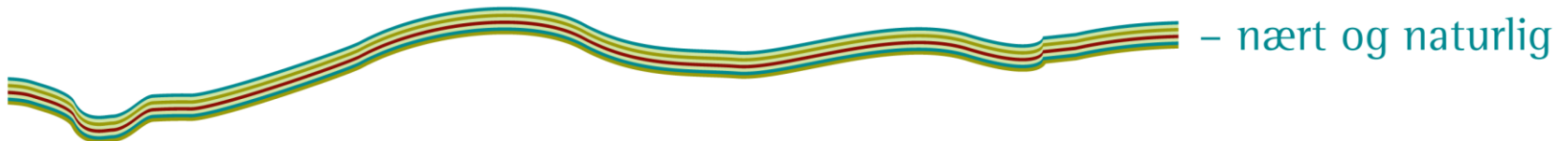
Gjennomføre strukturerte samtaler i grupper med:

- utvalgte personer som nettopp har flyttet til Hadeland
- utvalgte personer som pendler fra Hadeland til Oslo
- utvalgte personer som er nyutdannet med små barn i Oslo
- utvalgte personer som nettopp har fått barn på et sykehus i Oslo
- utvalgte personer som er i modus for å bytte jobb, utvikle egen bedrift eller flytte bedriften

Hensikten med et slikt tiltak er å få mer kunnskap om hva det er som er målgruppens drivkraft når de velger bosted for seg og familien, samt hvilke tiltak som eventuelt ville påvirket målgruppen til å oppfatte Hadeland som et attraktiv etableringssted.

Spørreundersøkelse

Gjennomføre en kvantitativ elektronisk undersøkelse av innbyggere på Hadeland, for eksempel i samarbeid med avisen Hadeland på hadeland.net. Hensikten er å finne ut hva det er som gjør folk stolte av sin tilknytning til Hadeland, og hvilke historier de forteller om Hadeland i sitt nettverk.

Virkemidler og tiltak – eksempler

Fase 3: Involvering

Prosjektet bør initiere en dugnad for å få fram fortellinger som kan brukes til å markedsføre Hadeland i andre kanaler (mediesaker og brosjyrer), og som i kraft av seg selv bygger stolthet blant innbyggerne på Hadeland og skaper blest om Hadeland som et godt sted å vokse opp.

Facebook-kampanje

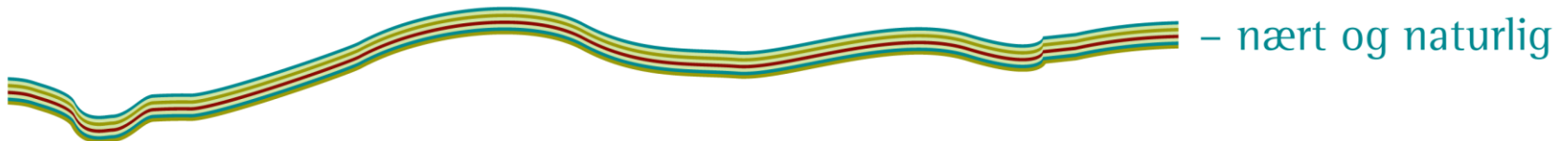
Lage en stafett på Facebook og det beste barndomsminnet fra Hadeland

Lokalaviskonkurransen

Invitere innbyggerne til å fortelle den beste historien om å bo og vokse opp på Hadeland

Solskinshistorier

Oppfordre kommunens enhetsledere (skole, barnehage, sykehjem) til å dele suksesshistorier med prosjektet, slik at disse senere kan brukes i andre kanaler – for eksempel innsalg til mediasaker

Virkemidler og tiltak – eksempler

Fase 4: Informasjonskampanje

Velkomstpakke til nyinnflyttede og potensielle innflyttere

- Ønske velkommen til Hadeland og dermed skape en tilhørighet til regionen fra første dag
- Informere om tilbudene i regionen
- Spre i samarbeid med kommunene, og dermed også gjøre kommuneansatte til ambassadører for hele regionen

Ny nettportal for Hadeland

Lage en elektronisk portal i samarbeid med lokalavisen, hvor målgruppene på en lett og oversiktlig måte kan finne all den informasjon de har behov for i en fase hvor de vurderer å flytte til Hadeland eller etablere næring i regionen. Kjøpe prioritering i søkemotorene på nettet.

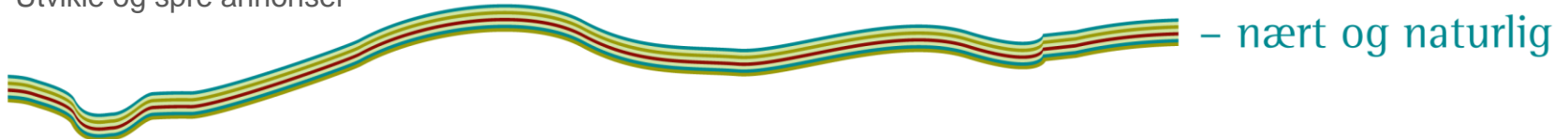
Medieplan

Lage en plan for innsalg av gode historier til region- og riksmedier. Planen må forankres i regionrådet. De gode historiene kan knyttes til følgende temaer:

- oppvekst og barndom: henge seg på tall, statistikk, trender, sesong
- etablering: suksesshistorier om gründere eller noen som har lyktes i arbeidslivet
- friluftsliv: kuriøse historier, sesongbasert historier, helsestoff

Betalt reklame

Utvikle og spre annonser

Referat til ekstraordinært årsmøte i Hadeland Ringerike Reiseliv

Fredag den 13. desember 2013 kl. 12.00 avholdt Hadeland Ringerike Reiseliv ekstraordinært årsmøte på Hadeland Glassverk - Wetterquist Stuene.

Det ekstraordinære årsmøte ble avholdt på bakgrunn av tidligere årsmøtebeslutning om at virksomheten i Hadeland Ringerike Reiseliv (HRR) samt medlemsmassen innlemmes i Gjøvikregionen Turistkontor.

Til stede på møtet var:

Ingvald Eid (for Eidsvik hytteutleie, Statoil Brandbu, Randsfjorden Grunneierlag og Nordre Brandbu Idrettslag), Trond Øverlier (for Lygnasæter Hotell og Lygnasæter Camping), Jan Bjerkeli (Bjerkeli Villmarksopplevelser), Ann Therese E. Skari (Dåpstradisjon / Sysselgården), Liv Kristin Lyngstad (Granavollen Pilgrimssenter), Jo Lyngstad (Grinaker Vev), Kristin Gamme Helgaker (Hadeland Glassverk), Arve Frydenlund (Kjerratmuseet), Anita Johbraaten (Utvika Camping). I tillegg var Morten C. Mo (styreleder HRR), Arne-Jørgen Skurdal (turistsjef HRR / GR), Anders Thomassen (styreleder Gjøvikregionen Næringsråd) Samt Mette Stenersen (markedskoordinator HRR og referent)

Det var 3 fullmakter tilstede Comfort Hotell Ringerike, Stiftelsen HRingariki og Randsfjordmuseene. De 3 fullmaktene ønsket å stemme for nedleggelse.

Det vil si at det var 16 bedrifter representert til å stemme.

Til behandling forelå:

1. Godkjennelse av innkalling og dagsorden.

Morten C. Mo (heretter kalt MCM) tok ordet og innledet møtet med det formelle først. Innkalling og agenda ble gått gjennom og godkjent.

2. Valg av møteleder, protokollfører og to personer til å undertegne protokollen sammen med møteleder.

MCM ble valgt til møteleder, Mette Stenersen (heretter kalt MS) referent, og til å undertegne protokollen ble Kristin G. Helgaker og Ann Therese E. Skari valgt.

3. Redegjørelse om integrasjonen.

MCM forklarte foranledningen til av fusjonen har blitt gjennomført. Nærings-og Handelsdepartementet (heretter kalt NHD) har satt i gang en prosess som tilsier at de per i dag cirka 400 reiselivsdestinasjonene skal reduseres til cirka 40. HRR ønsket i den sammenheng å være proaktive, og startet raskt å se etter aktuelle partnere å samarbeide med. De mente det var naturlig å se nordover til Gjøvikregionen (heretter kalt GR), da det her foreligger mange fellestrekk og en allerede god organisasjon rundt reiselivet. Børre Berglund ble tatt inn i prosessen og GR's styre og politikere ble kontaktet, sammen med fylkeskommunen. GR har vært positive til prosessen fra dag en og en forlovelse mellom de to reiselivsdestinasjonene ble inngått i starten av 2013. Det har fungert godt og vært en fin samordning. Den største utfordringen har vært å få politikerne til å bistå og forstå at grunnfinansieringen være i orden for å få en solid reiselivs-og turismeplan for regionen på bena. Det har blitt gjennomført fellesmøter med alle 10 ordførere for å legge et godt grunnlag.

Mette Stenersen ble ansatt i HRR i februar 2013, og startet jobbingen som markedsadministrator i juni 2013. Ved en fusjonsprosess mellom HRR og GR, vil MS fortsette sitt virke på samme måte som i dag – men vil administrativt være ansatt i GR.

NHD dannet for en tid tilbake en gruppe bestående av 20 personer for å tilrettelegge bistanden rundt reduksjonen av de 400 reiselivsdestinasjonene ned til 40. NHD arbeider videre med planleggingen om hvordan de ulike selskapene skal administreres, men et forslag er lagt fram om at det skal dannes 5-6 regionale selskaper som skal administrere IT, regnskap, innkjøp osv. Denne gruppen skal også arbeide for tiltak som sikrer grunnfinansiering, slik at man slipper arbeidet med å hele tiden søke prosjektmidler, og at man slik sett skal kunne arbeide med det som er viktig – nemlig turistfangst! Videre diskuteres det hvordan konsernmodellen skal legges opp – som regionale aksjeselskap, skal destinasjonselskapene skal være en del av dette?

MCM sitter i denne gruppen på 20 personer i dag, og kan melde om at departementet er svært positive til den prosessen som HRR og GR har gjennomgått så langt. Det har vært entusiasme blant både medlemmene og politikerne, og NHD mener at HRR og GR ligger i forkant av utviklingen og prosessen, noe som blir lagt merke til på en god måte!

Per 2013 forelå en felles pott som reiselivet kunne søke om på 11 millioner kroner. HRR / GR har fått muntlig tilsagt om at dersom fusjonen går i orden, vil kr. 450.000,- tilfalle organisasjonen. HRR / GR er også oppfordret til å søke tilsvarende beløp for 2014, dersom fusjonen blir godkjent. Dersom fusjonen ikke blir gjennomført, vil beløpene naturligvis frafalle.

Anders Thomassen styreleder i Gjøvikregionen Næringsråd, ønsket også å si noen ord i forbindelse med prosessen:

Han mente at ved en sammenslåing vil regionen stå fram med mer tyngde og styrke, og at man kunne samles om jobben som er gjort. Aktivitet og at ting skjer er svært viktig for regionen, det er viktig med tilgjengelighet! Kompetansen for å søke midler og knytte til seg ordninger vil også bli bedre etter en fusjon. Anders ønsket også å understreke at samarbeidet så langt hadde fungert veldig godt, og at det forhåpentligvis ville fortsette på den måten framover også – etter en sammenslåing.

4. Nedleggelse av foreningen Hadeland Ringerike Reiseliv.

Følgende vedtak foreslås:

«Hadeland Ringerike Reiselivs virksomhet overføres til Gjøvikregionen Turistkontor og foreningen Hadeland Ringerike Reiseliv (HRR) oppløses.

Alle foreningens eiendeler overføres vederlagsfritt til Gjøvikregionen Turistkontor. Inntil oppløsningen er gjennomført fungerer Gjøvikregionen Næringsråds styre som avviklingsstyre.»

Vedtaket krever i henhold til Hadeland Ringerike Reiselivs vedtekter, § 9, to tredjedelers flertall blant de fremmøtte medlemmer og av de avgitte stemmer på årsmøtet.

Beslutningen må gjentas på ordinært årsmøte i 2014.

Valget ble gjennomført og stemmene falt som følgende:

Nedleggelse av foreningen Hadeland Ringerike Reiseliv:

FOR nedleggelse   16 stemmer og enstemmig vedtatt

5. Valg av representanter til Markedsråd

Årsmøtet velger 5 medlemmer til Markedsrådet i den nye foreningen.

Av disse totalt 10 medlemmer, 5 fra Gjøvikregionen og 5 fra tidligere HRR vil 2 medlemmer utpekes til deltagelse i styret i Gjøvikregionen Næringsråd.

På årlig ambulerende basis vil ett av medlemmene i

Markedsrådet utpekes til nestleder/ henholdsvis leder i nytt Markedsråd. I

2014 vil tidligere HRR inneha vervet som nestleder.

Trond Øverlier (leder av valgkomiteen) tok ordet og forklarte litt om arbeidet komiteen hadde hatt i forkant av valget.

Valgkomiteens innstilling

Kristin G. Helgaker – Hadeland Glassverk – 2 år

Per Martinsen – Hemlage på Næs – 2 år

Anita Johbraaten – Utvika Camping – 1 år

Kristin Tronrud – Stiftelsen Hringarik – 1 år

Trond Øverlier – Lygnasæter – 1 år

Vara - Kjetil Myrengen – Granavolden – 1 år

Vara – Unni Carlsen – Comfort Hotell Ringerike – 1 år

Valg av medlemmene til Markedsrådet ble gjennomført og var enstemmig.

6. Eventuelt

Møtet ble avrundet med en spesiell hilsen til Ingvald Eid som takk for god jobbing for reiselivet gjennom mange år! Vi håper vi kan få beholde kompetansen og det gode samarbeidet med han framover, til tross for at organisasjonskartet endrer seg litt.

Ingvald har jobbet i reiselivet i 12 år, og HRR hadde nok ikke vært der det er i dag uten engasjementet og dugnadsånden som Ingvald har representert. Ingvald takket for seg med ord om at det hadde vært mange år med både tungt arbeid og litt motstand, men også veldig mye moro og glede.

Morten`s arbeid avsluttes også ved fusjonen, og han fikk også en oppmerksomhet for godt gjennomført prosess som styreleder og god lagspiller med Gjøvikregionen og Arne-Jørgen. Morten takket for 14 måneders godt bekjentskap, og var glad for å ha kunne være med i prosessen som en pådriver. Det hadde vært en god prosess siden sammenslåingen nå var et faktum og at de hadde klart å forene 10 kommuner, to fylkeskommuner og 200 medlemmer. Morten ønsket også å rette en takk til styret i HRR for fine innspill, og takk også til Arne-Jørgen og Mette.

Kristin G. Helgaker

Anne Therese E. Skari

For Styret i Hadeland Ringerike Reiseliv
Mette Stenersen, markedskoordinator
Gjøvik 16. desember 2013

ÅRSMELDING FOR REGIONRÅDET FOR HADELAND 2013.

Innhold:

- 1. Deltakelse, ledelse og administrasjon.**
- 2. Møtevirksomhet**
- 3. Økonomi**
- 4. Saker**
- 5. Partnerskapsavtalen med Oppland fylkeskommune**
- 6. Klimapådriver for Hadeland**
- 7. Deltakelse fra Fylkesmannen i Oppland**
- 8. Fellesmøte med ordførere og rådmenn**
- 9. Felles formannskapsmøte**
- 10. Interkommunale samarbeidsordninger – IS-møter**
- 11. Vei og jernbaneprosjekter med stor betydning for Hadeland.**
- 12. Regional plan for Hadeland**
- 13. Osloregionen**

1. Deltakelse, ledelse og administrasjon.

Regionrådet for Hadeland består av tre folkevalgte representanter fra hver av kommunene, hvorav ordføreren er den ene. Som en følge av partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune, deltar også to politisk valgte representanter derfra. Rådmennene deltar i møtene med samme rettighetene som i kommunestyrene. Representant for fylkesrådmann deltar med tilsvarende rettigheter.

Ordfører i Gran, Knut Lehre, har vært leder av regionrådet i 2013.
Nestleder har vært ordfører i Lunner, Harald Tyrdal.

Regionrådets administrasjon har bestått av:

Regionkoordinator: Edvin Straume
Prosjektmedarbeidere: Vibeke Buraas Dyrnes

Prosjektmedarbeider var delvis sykemeldt i januar og februar. For å kompensere for dette var Elisabeth Raastad Kjørven engasjer i 10 % stilling første halvår.

Vibeke Buraas Dynnes har hovedansvar for prosjektet Hadeland – Nært og naturlig og avlaster regionkoordinator bl.a. gjennom å ha ansvar for:

- Regionens nettsider og facebook
- Ungdomssatsingen og transportordning for ungdom
- Turskiltprosjekt for Hadeland.
- Kontaktperson for internasjonalt arbeid.
- Noe saksbehandling.

I tillegg er Klimapådriver for Hadeland organisatorisk tilknyttet regionrådet, med regionkoordinator som nærmeste overordnede. Kristin Molstad er engasjer som prosjektleder for dette arbeidet i et engasjement som varer ut 2015.

Gran rådhus er etablert som fast kontorsted for regionrådet med Gran kommune som arbeidsgiver.

2. Møtevirksomhet

Regionrådet har avholdt 6 møter og behandlet 42 saker.

Fem av møtene er holdt i Gran rådhus. Møtet i april ble holdt på Røysumtunet – senter for epilepsi og psykisk helse.

Felles formannskapsmøte ble holdt i Gran rådhus 24. mai.

3. Økonomi

Regnskapet viser at Regionrådet for Hadeland hadde brutto driftsutgifter på 1 040 667 kr i 2013. Lønn og sosiale utgifter utgjør 822 078 kr.

Prosjektmedarbeider finansieres gjennom eksterne prosjektmidler.

I tråd med forutsetninger innarbeidet i partnerskapsavtalen med Oppland fylkeskommune dekker fylkeskommunen halvparten av lønnsutgifter til regionkoordinator, begrenset oppad til 400 000,- kr. Resterende kostnader fordeles likt mellom kommune.

I 2013 var kommunenes utgifter til drift av regionrådet på 205 265 kr pr. kommune

Regnskap for drift av regionrådet og prosjekter regionrådet har ansvaret for, inngår som en del av regnskapet til Gran kommune og revideres som en del av dette.

I tillegg til driften av kontoret kommer prosjektene regionrådet gjennomfører eller bevilger midler til. Regnskapet viser at prosjekter hvor en benyttet midler fra partnerskapsavtalen med Oppland fylkeskommune hadde en brutto kostnadsramme på vel 3.7 mill. kr i 2013.

I tillegg kommer prosjekter, hvor regionadministrasjonen har hatt koordinerings og oppfølgingsansvar, som er gjennomført ved kommunalt spleiselag eller med tilskudd fra andre finansieringskilder:

• Grunnlovsjubileet 2014, forberedelse	- Kommunalt spleiselag
• Stemmerettsjubileet 2013	- Skjønnsmidler fra Fylkesmannen – 150 000 kr
• Regional ungdomssatsing	- 300 000 kr i bidrag fra Oppland fk. Administreres av kulturkontorene
• Transportordning for ungdom	- En del av ungdomssatsingen. Administreres av regionrådet.
• Forberedende arbeid EPC	- Kommunalt spleiselag. Koordineres av klimapådriver.
• Regional energirådgivning	- Kommunalt spleiselag. Koordineres av klimapådriver

- Utdeling av fag- og svennebrev - Bekostes av Oppland fylkeskommune.
- Medlemskap i Norsk Kulturarv - Kommunalt spleiselag

4. Saker

Mange av sakene regionrådet har behandlet i 2013 har vært prosjekter finansiert med midler fra partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune. Disse sakene omtales i eget punkt. Av viktige saker som er behandlet, drøftet eller gitt orientering om og som ikke er spesielt omtalt i årsmeldingen andre steder, nevnes følgende:

- Stemmerettsjubileet 2013 og Grunnlovsjubileet 2014
- Flybussen Gardermoen – Ringerike
- Plan for natur- og kulturarv på Hadeland. Beslutning om ikke å utarbeide felles plan.
- Vergemålsreformen
- Regionens forventninger til Stortinget behandling av NTP 2014-2023
- Arbeidet til Oppland fylkes trafikksikkerhetsutvalg (FTU)
- Medlemskap i Norsk Kulturarv
- Bru over Randsfjorden
- Tilskudd til merking og gradering av turløyper på Hadeland.
- Regionalt handlingsprogram for Oppland 2014.
- Osloregionen – Mål og arbeidsområdet + plattform for internasjonal profilering.
- Reiselivssamarbeid Ringerike – Hadeland – Gjøvikregionen.
- Revisjon av Osloregionens ATP-strategi
- Sykehuset Innlandet HF - Oppnevning av representant til referansegruppe
- Folkehelse- og levekårsundersøkelse i Oppland
- Gjennomføring av regionale ungdomstiltak
- Regional handlingsplan for Hadeland 2014
- Møteplan 2014

I tillegg har regionrådet behandlet og gitt uttalelser eller innspill i følgende saker:

- Tiltak for å øke antall kollektivreisende i Oppland
- Handlingsprogram for fylkesveger 2014-2017
- Handlingsplan for trafikksikkerhet i Oppland 2014-2017
- Regional plan for klima og energi for Oppland
- Handlingsprogram for kollektivtransport 2014-2013 for Buskerud fylkeskommune.
- Utviklingsplan for Sykehuset Innlandet HF
- NOU 2013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer
- NTP 2014-2023. Handlingsprogram fra Statens vegvesen
- NTP 2014-2023. Handlingsprogram fra Jernbaneverket.
- Søknad om fornyelse av ruteløyve for flybussen Gardermoen – Ringerike.
- Drøftingsdokument – Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus

5. Partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune.

Regionrådet er beslutningsorgan for prosjekter som finansieres av midler fra ”Partnerskapsavtale mellom samarbeidende kommuner på Hadeland og Oppland fylkeskommune”. Avtalen har en økonomisk ramme er på 3,5 mill. kr. Fordelt med 2,5 mill. fra Oppland fylkeskommune og 1 mill. fra kommunene.

”Regional handlingsplan for Hadeland 2013”, som regionrådet vedtok på møte 7. des. 2012, er lagt til grunn for bruk av midler fra avtalen.

Av viktige prosjekter det er bevilget partnerskapsmidler til i 2013 nevnes:

- Hadeland – Nært og naturlig.

Formålet med prosjektet er å bidra til at:

”Hadeland skal bli den mest attraktive tilflyttings- og etablererregion på Østlandet for de som vil leve i takt med naturens bæreevne.”

Prosjektleder: Vibeke Buraas Dyrnes

Justert prosjektplan ble godkjent av regionrådet i april.

Målet er at prosjektet skal bidra i prosesser slik at Hadeland framstår som en attraktiv og bærekraftig bo- og etablererregion. Prosjektet er organisert slik at mål skal oppnås gjennom samvirke med andre, private og offentlige utviklingsaktører.

Prosjektet ble i 2013 spisset mer enn tidligere. Hovedvekt ble lagt på å:

- Synliggjøre og markedsføre Hadeland som en attraktiv, grønn og bærekraftig region. Egen kommunikasjonsstrategi ble utarbeidet. Denne ble lagt fram for regionrådet i egen sak i september. Oppfølging av denne vil være et prioritert arbeidsområde i 2014.

Annen virksomhet har vært organisert inn under to andre delprosjekt med fokus på:

- Utvikling av bærekraftige regionsentra, bomiljøer og næringsbygg. Her har samarbeidet om utviklingen av Harestua blitt prioritert. Samarbeidsparter: Lunner Almending, Lunner kommune, Framtidas bygder.
- Bærekraftig næringsutvikling.

Regionrådets prosjektmedarbeider lønnes gjennom dette prosjektet.

- Fellestjenester innen reiselivet.

Delfinansiering av utviklingsprosjekt.

Konklusjon fra utredningsarbeid i 2012 er fulgt opp.

Reiselivsarbeidet er i 2013 gjennomført som et felles prosjekt for Hadeland-Ringerike Reiseliv og Gjøvikregionen Turistkontor. Daglig leder ved Gjøvikregionen

Turistkontor har vært prosjektleder.

Tilbakemelding fra næringsaktørene har vært positive.

Samarbeidet har vært regulert av intensjonsavtale med mål om fusjon fra 1.1.2014.

Vedtak om fusjon ble fattet på ekstraordinært årsmøte i Hadeland-Ringerike Reiseliv i desember.

- Kompetanseutvikling på Hadeland.

Toårig prosjekt, regi av Karrieresenteret Opus Hadeland som ble avsluttet 31.12. 2013.

Prosjektleder: John Kristiansen.

Prosjektet bygger i stor grad på “Avtale om tilrettelegging av desentralisert høyskoleutdanning på Hadeland” som ble inngått i 2002.

Prosjektets hovedoppgave var « Å legge til rette for kompetanseutvikling i regionen, med hovedfokus på små og mellomstore bedrifter».

Prosjektet har hatt følgende delmål:

- Videreutvikle samarbeidet med regionalt arbeidsliv om kompetanseutvikling
- Skaffe kunnskap om hva ledere av små og mellomstore bedrifter tenker om kompetanseutvikling
- Utvikle nettverk og opplæringstiltak i henhold til definert behov
- Videreføre eksisterende aktiviteter
- Avklare hvordan virksomheten kan videreføres i varig drift etter at prosjektperioden er over.

- Lokal transport på Hadeland.

Målet med prosjektet er å redusere klimagassutslippene fra privatbilbruk ved utvalgte

skoler og arbeidsplasser og dokumentere dette.
Tiltak iverksettes og reisevaneundersøkelse gjennomføres.
Siste reisevaneundersøkelse viste best effekt ved Moen skole, som har vært med i prosjektet fra starten. Her er skyss med privatbil redusert fra 57 til 31 %. Dette innebærer en reduksjon på ca. 3 tonn CO₂.
Effekten er vesentlig mindre ved arbeidsplasser for voksne.
Skoler fra alle kommuner er etter hvert tatt opp i prosjektet.
Prosjektet avsluttes med ny reisevaneundersøkelse våren 2014.
Prosjektleder: Elisabeth Raastad Kjørven (40 % stilling)

- Nasjonalt Glassmuseum

Delfinansiering av arbeidet for å etablere Nasjonalt Glassmuseum på Jevnaker.
Prosjektet er omorganisert i løpet av året. Daglig leder ved Randsfjordmuseet, Leila Raustøl, er nå leder av styringsgruppa.
Intensjonsavtale om etablering av «Nasjonalt Glassmuseum» er inngått med Hadeland Glassverk.
Lillehammer Kunnskapspark v/Oskar Wiklund, er engasjert til å gjennomføre forprosjekt. Forprosjektet ventes ferdig tidlig i 2014.

- Friluftsteateret Bronsebukkene.

Regionrådet bidro med markedsføringsmidler til prosjektet i 2013. Støtte forøvrig ble gitt gjennom prosjektet «Hadeland – nært og naturlig» i henhold til tidligere utarbeidet plan.
Arrangementet har ikke klart å få den nødvendige oppslutningen fra publikum og sponsorer. Dette har medført at forutsetningene for videre drift ikke lengre er til stede. Stiftelsen er derfor under avvikling. Gjenværende verdier og restkapital planlegges overført organisasjonen Bronsebukkens Venner.

- Hadelandsbonden 2020

Prosjekt i regi av Landbrukets fagråd Hadeland
Prosjektet har som overordnet mål å: «Bevare Hadeland som levende bygder, med matproduksjon og et vakkert kulturlandskap»
Å bidra til rekruttering og økt omdømme har vært prioritert. Dette gjøres bl.a.gjennom fellesarrangement og arbeid i faggrupper. Det er etablert faggrupper for: - storfe, - planteproduksjon, - skog, - mat og - økonomi.

- Kom inn på tunet.

To-årig prosjekt i regi av Landbrukskontoret for Hadeland. Avsluttet 31.12.13.
Et av to prosjekter i Oppland med støtte fra Landbruks- og matdepartementet.
Ca. 10 gårdsbruk var knyttet til prosjektet.
Kvalitetssikring av tilbudet er vektlagt. Arbeidstreningstilbud til ungdom som av ulike grunner ikke går på videregående skole og tilbud til barnevernstjenesten har vært prioritert.

- Vei – og jernbaneprosjekter med stor betydning for Hadeland.

Det ble gjennomført et betydelig arbeid for å påvirke utfallet av behandlingen av NTP 2014-2023. Erfaringer fra slikt arbeid er at dette er kontinuerlige prosesser.
Midler til å videreføre arbeidet er derfor bevilget og avsatt i eget prosjekt.

- Innlandsfiske Randsfjorden.

Bidratt med delfinansiering til tynningsfiske etter sik i Randsfjorden. Sikbestanden var før en matressurs. Nå er bestanden for stor, fisken er liten og av dårlig kvalitet. Pågående tynningsfiske har bedret kvaliteten vesentlig. Prosjektet gjennomføres av Randsfjorden Grunneierforening med tilskudd fra kommune, Gjøvikregionen m. fl.

6. Klimapådriver for Hadeland

I perioden 1.8.2009 til 31.07. 2011 hadde kommunene på Hadeland en egen klimapådriver. Dette var et resultat av at kommunene i 2007 ble utnevnt til «Grønne energikommuner».

Sluttrapporten som ble utarbeidet etter forrige klimapådriverprosjekt, og kommunenes erfaringer, viser at det var behov for en ny klimapådriver. Det nye prosjektet bygger videre på sluttrapporten fra forrige og de erfaringer som ble høstet da.

Kristin Molstad ble tilsatt som ny prosjektleder høsten 2012.

Klimapådriveren er organisatorisk plassert hos regionrådet med regionkoordinator som nærmeste overordnet og rapporterte løpende til han. Rådmennene er styringsgruppe og det rapporteres skriftlig til dem tre ganger i året.

Klimapådriver har hovedkontor sammen med regionrådet i Gran rådhus, men fast kontordag en dag i uka i de andre kommunene.

Ny prosjektplan ble utarbeidet og lagt fram for regionrådet i april i år.

Prosjektet har følgende visjon:

«Hadeland – en region med vekt på livskvalitet, innovasjon og verdiskaping i takt med naturens bæreevne».

Denne skal nås gjennom arbeide med følgende delmål:

Klimapådriver skal:

- Drive holdningsskapende arbeid og bidra til å øke kunnskap om og styrke mobilisering for energi- og klimaarbeid i lokalsamfunnet.
- Inspirere og være en pådriver for at kommunene når målsettingene i klima og energiplanene. Det skal oppnås konkrete resultater for energieffektivisering, energiomlegging og reduksjon av klimagassutslipp.
- Bistå i arbeidet med å revidere kommunenes energi- og klimaplaner og bidra til at disse er godt kjent og forankret i kommunenes administrasjon.

For hvert delmål er det utformet flere tiltak som må gjennomføres.

Viktige resultater første prosjektår er at:

- Kommunene har etablert felles energirådgivning for innbyggere og næringsliv.
- Felles energisparekontrakt (EPC) er inngått for de tre kommunene på Hadeland.

Prosjektets grunnfinansieres ved bruk av partnerskapsmidler. I tillegg har prosjektet mottatt skjønnsmidler fra Fylkesmannen både i 2012 og 2013. (150 000 + 150 000).

30 % av lønnsutgiftene dekkes av kommunene. I 2013 utgjorde dette ca. 170 000.

I tillegg disponerer prosjektet et bundet driftsfond på ca. 130 000 kr. som er restmidler fra forrige prosjekt.

7. Deltakelse fra Fylkesmannen i Oppland.

Regionrådets reglement innebærer at Fylkesmannen i Oppland inviteres til møtene. Fylkesmannen har deltatt på de 4 av 6 møter i 2013 og orientert om aktuelle saker fylkesmannen har ansvaret for. Fylkesmannens deltakelse i regionrådet oppleves som nyttig og god.

8. Fellesmøter med ordførere og rådmenn.

I 2013 har en forsøkt å videreføre praksis med å avsette første tirsdag i hver måned til møter mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen.

I utgangspunktet har tidsrammen for møtene vært:

10.00 – 10.30	Drøftinger mellom rådmennene.
10.30 – 12.00	Møte mellom rådmennene og regionadministrasjonen
12.00 – 15.30	Møte mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen.

Til ordførere og rådmenn stilles det forventninger om deltagelse i mange sammenhenger. Dette har ført til at mange møter er forskjøvet eller slått sammen og har spesielt gått ut over møtene mellom rådmennene og regionadministrasjonen, som bare er blitt gjennomført fire ganger i løpet av året. (mars, april, okt. og des.)

Referat fra møtene blir lagt fram som referatsak på påfølgende møte i regionrådet.

Møtene er nyttige for å avklare hvilke saker som skal fram til behandling i regionrådet, hvordan innstillingen bør være i saker der det kan være ulik oppfatning, for å koordinere og avklare arbeidsinnsats og for drøfting av felles utfordringer.

9. Felles formannskapsmøte for Hadeland 24. mai 2013

I reglementet til regionrådet er det innarbeidet at det hvert år skal gjennomføres et felles formannskapsmøte for kommunene på Hadeland. Dette ble i år holdt i Gran rådhus 24. mai. Følgende tema ble tatt opp:

- Helhetlig utviklingsplan for Sykehuset Innlandet.
Orientering v/administrerende dir. Morten Lang-Ree
Drøfting/diskusjon med formannskapene i Gran og Lunner.

Alle tre formannskapene deltok på resten av møtet.

Følgende tema ble da behandlet:

- Areal- og transportplanlegging.
Bakgrunn – målsettinger og erfaringer fra arbeidet med Buskerudbyen.
v/prosjektleder Jomar Langeland
- Regional plan for Hadeland.
Presentasjon og drøfting av forslag til kapitler om:
  - Bo-perspektiv
  - Tettstedsutvikling
- Nasjonal Transportplan.
Orientering om arbeidet til «Stor-Oslo Nord» og «LINK-Ringerike»

Temaene ble drøftet med utgangspunkt i orienteringen som ble gitt.

Det ble ikke fattet vedtak på møtet. Konklusjoner som ble trukket under drøftingene er lagt til er lagt til grunn for regionrådets videre arbeide med sakene.

10. Interkommunale samarbeidsordninger – IS-møter 2013.

Rammer for interkommunalt samarbeid på Hadeland ble utarbeidet i 2010 og viljeserklæring ble vedtatt av kommune samme år. Rammene for arbeidet er nedfelt i en egen håndbok.

De to årlige IS-møtene ble i år holdt i Gran rådhus 19. april og 18. oktober og ble gjennomført i tråd med håndboka som er utarbeidet. Alle 12 samarbeidsordningen ble gjenstand for vurdering i løpet av møtet.

Regionkoordinator har ansvaret for tilrettelegging av møtene og for å føre protokoll. Møtene forberedes i samarbeid mellom rådmennene og regionkoordinator. Både vertskommunen og samarbeidskommune må bidra med skiftelige innspill som utveksles før møtet.

Det ble foretatt en mindre revisjon av håndboka i første halvår. Denne reviderte håndboka ble lagt til grunn for gjennomføringen av IS-møtet i oktober.

11. Vei- og jernbaneprosjekter med stor betydning for Hadeland.

Fram mot Stortingets behandling av Nasjonal Transportplan 2014-2013 ble det fra kommunene på Hadeland gjennomført et omfattende påvirkningsarbeid.

Ordførerne stod sentralt i dette. Regionkoordinator hadde et betydelig ansvar for å tilrettelegge prosessen.

De viktige samferdselsprosjektene for vår region ligger i forskjellige transportkorridorer. Dette har ført til at kommunene har valgt ulike alliansepartnere i arbeidet.

Jevnaker har samarbeid med kommunene på Ringerike. Gjennom prosjektet «LINK Ringerike» har de arbeidet med å få planlegging og bygging av E 16 og Ringeriksbanen tydelig forankret i NTP og avsatt midler til dette.

Grann og Lunner etablerte samarbeidsprosjektet «Stor-Oslo nord» sammen med Nittedal og kommunene i Gjøvikregionen. Målet for dette arbeidet var at:

«Stortinget vedtar en NTP 2014-2023 med mest mulig investeringsmidler til Gjøvikbanen og Rv 4 med tanke på å korte ned reisetiden til Oslo».

Resultatet av arbeidet kan oppsummeres slik:

- Noen av prosjektene våre er innarbeidet i NTP med angitt framdrift og finansiering.
- Andre er omtalt og planlegging foreslått igangsatt.
- Flere viktige prosjekter, spesielt på bane, mangler både forpliktende planer og nødvendig prioritet.

Kommunene på Ringerike har nå avsluttet LINK-prosjektet. Arbeidet med å få midler til planlegging og bygging av E16 og Ringeriksbanen videreført imidlertid med full styrke, men organisert på en annen måte.

Kommunene i «Stor-Oslo nord» har besluttet å fortsette påvirkningsarbeidet i nytt prosjekt som vil starte opp i februar 2014.

12. Regional plan for Hadeland.

Oppland fylkeskommune er planmyndighet med regionrådet som styringsgruppe og regionkoordinator som prosjektgruppe.

P.g.a. omprioriteringer og stort sykefravær i 2012 er planarbeidet betydelig forsinket.

I løpet av året er tekst til følgende kapitler utarbeidet:

- Bo-perspektivet
- Tettstedsutvikling
- Arealbruk
- Næringsutvikling – arbeidsplasser
- Kommunikasjon og transport.

Arbeid med følgende kapitler gjenstår:

- Våre fortrinn
- Kompetanse

Arbeid med gjenstående kapitler og forslag til handlingsprogram er igangsatt og ferdig planforslag vil foreligge i løpet av vinteren 2014.

13. Osloregionen

Kommunene på Hadeland har vært medlem av samarbeidsalliansen Osloregionen siden 2006. Alliansen består nå av 72 kommuner og tre fylkeskommuner.

Det overordnede målet for samarbeidsalliansen er:

Å styrke Osloregionen som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa

Følgende satsingsområder er vedtatt for inneværende periode:

- Felles profilering, nasjonalt og internasjonalt
- Kompetanse og verdiskaping
- Utbyggingsmønster, samferdsel og kollektivtransport
- Klimapolitikk

Ordfører i Lunner, Harald Tyrdal, er vår representant i styret. Han har også vært nestleder i styret for Osloregionen.

Styret hadde 5 møter i 2013 og behandlet 50 saker.

Rådsmøtet ble i år arrangert 28. mai på Refsnes Gods, Moss.

10. – 12. april var styret på studietur til Hamburg

I samarbeidsalliansens administrative arbeidsgrupper har regionen vært representert på følgende måte i 2013:

Koordineringsgruppa: Edvin Straume, regionkoordinator.

Faggruppe for profilering: Vibeke Buraas Dyrnes, prosjektmedarbeider.

Prosjektgruppe for næringslivets profileringsbehov: Dagfinn Edvardsen, Hadelandshagen

Faggruppe for utbyggingsmønster, samferdsel og kollektivtransport: Edvin Straume, regionkoordinator.

Årsrapport for 2013, og flere opplysninger om virksomheten til Osloregionen, finnes på regionens hjemmeside: <http://www.osloregionen.no/>

Gran, 07.02.14.

Edvin Straume
Regionkoordinator
for Hadeland

Møte mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen 17. januar 2014

Tid, sted: Jevnaker Samfunnshus. Kl. 9.00 – 11.40.

Tilstede:

Fra Jevnaker: Ordf. Hilde Brørby Fivelsdal og rådm. May-Britt Nordli

Fra Gran: Ordf. Knut Lehre og rådm. Arne Skogsbakken

Fra Lunner: Ordf. Harald Tyrdal og rådm. Tore M. Andresen

Fra reg. adm: Prosjektmedarbeider Vibeke Buraas Dyrnes

Klimapådriver Kristin Molstad

Reg.koord. Edvin Straume

- til sak 1/14

Ellers deltok tiltredende regionkoordinator Sigmund Hagen

Sak 1/14 Klimapådriver – Aktuelle drøftingssaker og avklaringer:

- Samarbeid med ZERO i Klimaspydspiss-prosjektet – Mulige samarbeidsområder og politisk forankring.

Klimapådriver orienterte om invitasjon fra miljøorganisasjonen Zero om å bli med i «Klimaspydspiss-prosjektet». Prosjektet finansieres med midler fra Kommunal- og moderniseringsdep.

Som aktuelle tema/tiltak fra vår region i et slikt prosjekt skisserte hun bl.a. :

- Energi styring / energi ledelse
- Klimaregnskap: Beregnet klimaeffekt av tiltak og klimaevaluering av politiske vedtak
- Klimanøytrale offentlige bygg.

Andre tema vil trolig også være aktuelle. Dessuten vil en gjennom prosjektet få tilgang til andres arbeid og erfaringer.

Konklusjon: Det er en positiv innstilling til å være med i dette arbeidet. Klimapådriver arbeider videre for å avklare innholdet i et ev. prosjekt for Hadeland. Notat om dette legges fram for styringsgruppa når mer er avklart. Styringsgruppa vil da ta endelig stilling til deltakelse i prosjektet.

- EPC: Fremdriftsplan og fordeling av utgifter.

Befaring av de aktuelle byggene vil bli gjort i løpet av vinteren. Analyse vil foreligge i løpet av mai. Behovet for å lage sak for politisk behandling i kommunene varierer. Slik behandling vil trolig være nødvendig i Gran og Lunner. Sak kan utarbeides når analysen foreligger og legges fram for behandling i juni.

Konklusjon: Framdrift og utarbeidelse av sak for politisk behandling avklares av klimapådriver med rådmennene i Gran og Lunner.

I forbindelse med klargjøring til EPC-prosjektet har det påløpt ca. 115 000 i konsulentutgifter. Det var enighet om at disse fordeles kommunene i henhold til antall bygg som inngår i avtalen. (25 i Gran, 16 i Jevnaker og 16 i Lunner)

Forslag om å innarbeide gatelys i EPC-avtalene er lansert. Det vil bli arbeidet videre for å avklare mulighetene for dette.

- Miljøsertifisering av kommunale virksomheter

Sertifisører er nå på plass. (Se sak 11/13 fra møte mellom rådmenn og reg.adm. 1. okt.)

Klimapådriver avklarer sammen med rådmennene hvordan en går fram for å få miljøsertifisert flere kommunale enheter.

- Orienteringsrunde i kommunestyrene.

Klimapådriver avklarer dette med ordførerne.

Sak 2/14 Møteplan for 2014.

Det vises til konklusjon fra tilsvarende møte 3. desember – sak 85/13.

Tre forslag til møteplan var utarbeidet og sendt møtedeltakerne til kommentar. Oppsummering av tilbakemeldingene var sendt ut sammen med møteinnkalling.

Mye av diskusjonen gikk med til å drøfte innhold og organisering av møtene, herunder også organisering og gjennomføring av møtene til regionrådet.

Konklusjon:

Ny regionkoordinator innhenter opplysninger om hvordan møtevirksomhet organiseres og gjennomføres i andre regioner. Dette vil være innspill og utgangspunkt for videre drøfting av saken på kommende møter.

Følgende møteplan ble vedtatt for 1. halvår:

- 21. feb. fra 12.00
- 28. mars 9.00 – 14.00
- 16. mai 9.00 – 14.00
- 6. juni 9.00 – 14.00

Møteplan for 2. halvår settes opp når det er tatt stilling til struktur og innhold på møtene.

Sak 3/14 Prosjektplan 2014 for «Hadeland – nært og naturlig»

Forslag til prosjektplan for 2014 var sendt ut i forkant av møtet.

Prosjektleder Vibeke Buraas Dyrnes orienterte om forslaget som er en videreføring av tidligere plan, justert og oppdatert i forhold til pågående arbeid.

Det ble gjort spesielt oppmerksom på at:

- Oppfølging av markedsføringstiltak i henhold til handlingsplan vil bli prioritert.
- Å bidra i arbeidet med stedsutvikling vil bli vektlagt.
- For første gang er det innarbeidet en pott for å støtte ildsjeler, lag og foreninger som gjennomfører tiltak for økt trivselen i regionen eller bidra til å gjøre Hadelands fortrinn kjent utenfor regionen.

Prosjektleder understreket også at det er begrenset hva et prosjekt med en prosjektleder kan gjennomføre. En viktig intensjon bak prosjektet er derfor å bidra til «å spille andre gode».

Prosjektplanen ble drøftet. Det kom ikke fram forslag til justeringer.

Den framlagte forslag til prosjektplan for 2014 ble godkjent.

Sak, med forslag til bruk av partnerskapsmidler i 2014, vil bli lagt fram for regionrådet på neste møte 14. feb.

Sak 4/14 Fellesmøte med Fylkesutvalget 11. og 12. mars.

Det vises til regionrådets behandling av møteplan for 2014 hvor det ble vedtatt å arbeide for et fellesmøte med fylkesutvalget.

I e-post som lå vedlagt innkallinga er det bekreftet at slikt møte kan gjennomføres 11. og 12. mars på Sanner Hotell. Tidsramme for fellesmøtet vil være:

11. mars:	16.00 – 18.00	
	19.30	Middag
12-. Mars	8.30 – 12.00	
	12.00 – 13.00	Lunsj – avslutning

Fra fylkesordfører og fylkesadministrasjonen har det kommet ønske om orientering og drøfting av følgende saker:

- Reiseliv – spesielt omorganisering og ny destinasjon Ringerike-Hadeland-Gjøvikregionen.

- Regional plan for Hadeland – m/fokus på mulighet for felles næringsplan.
- Profileringsarbeid – hvordan samhandler vi. Sett i lys av fylkeskommunens profileringsarbeid for Opplandssamarbeidet.
- PDMT – Omorganisering og utvikling.

Konklusjon:

En takker ja til tilbudet om fellesmøte med fylkesutvalget 11. og 12. mars. Regionkoordinator melder dette tilbake til Oppland fk.

Forslag til felles drøftingstema ble diskutert. Fra diskusjonen oppsummeres følgende:

- Hadelands utfordringer og muligheter.
Den sørligste regionen – med kortere avstand til Oslo enn til Lillehammer.
En del av Osloregionens arbeidsmarked.
- Hvordan kan vi samhandle med fylkeskommune for å ta ut potensiale for regional utvikling i vår del av fylket.
Bruk av midler sør i fylket – vs. innenfor distriktpolitisk virkemiddelsone.
Strategier – virkemidler.
- Samferdsel. Utfordringene løses bar i samspill med Akershus, Buskerud og Oslo.
- Kommunene på Hadeland er lavinntektskommuner, med de laveste inntektene i Oppland.

Det vil være viktig å ha en positiv tilnærming til utfordringene.

Det må settes av god tid til diskusjon og dialog.

Ekstern innleder bør vurderes. Viktig å utvikle et felles ståsted som kan gi perspektiver for videre samspill og samarbeid.

En vil videreføre denne diskusjonen på neste møte 21. februar.

Sak 5/14 Aktuelle saker å behandle i regionrådet.

Følgende innspill ble gitt:

- Tenketank – modernisering av kommunene i Oppland.
Regionrådsleder er invitert til å være med i fylkesmannens tenketank.
Det er behov for å forankre dette arbeidet i regionrådet. Tid til dette må settes av på neste møte.
- Hapro.
I løpet av de to siste årene har bedriften gjennomført en betydelig nedbemanning. Det tas kontakt med adm.dir. for å avklare om han har anledning til å orientere om situasjonen på neste møte i regionrådet.

Sak 6/14 Høring - Endring av konsesjonslovens § 9.

Landbruksdepartementet har sendt ut høringsbrev med forslag om å oppheve bestemmelse om «priskontroll» ved tildeling av konsesjon ved erverv av landbrukseiendommer.

Høringsfrist er 1. feb. Notat, med forespørsel om behandling, var oversendt fra landbrukskontoret og lå vedlagt innkallinga til møtet. Det var enighet om å gi følgende tilbakemelding til landbrukskontoret:

- Kommunene ønsker å uttale seg gjennom en politisk uttalelse.
- Primært ønskes det at uttalelsen skal skje gjennom kommunal behandling og vedtak i den enkelte kommune.
En ber derfor Landbrukskontoret kontakt dep. og undersøke muligheten for å få utsatt høringsfristen.
- Er det ikke mulig å få utsatt fristen vil ordføreren avgi uttalelse på vegne av kommunen.
- Avklaring av behandling i den enkelte kommune gjøres med ordfører/rådmann.

- Det bes om at landbrukskontoret utarbeider forslag til uttalelse.

Sak 7/14 Regional plan for Hadeland.

Drøftingsnotat vdr. kapitel om «Næringsutvikling – arbeidsplasser» lå vedlagt innkallinga.

Notatet omhandlet temaene:

- Vektlegge vertskapsrollen
- Felles næringsplan for Lunner og Gran
- Spissing.

Problemstillingen ble diskutert.

Synspunkter som framkom vil bli tatt hensyn til når nytt planforslag presenteres for regionrådet.

Sak 8/14 Reiseliv.

Regionkoordinator vist til behandling regionrådet gjorde 1. nov. Her anbefalte regionrådet at kommunene inngår 3-årig avtale med den nyetablerte reiselivsdestinasjonen for Ringerike, Hadeland og Gjøvikregionene.

det første drøftingsmøte for å utarbeide slik avtale er berammet til 28., januar.

Sak, med forslag til bevilgning av avsatte partnerskapsmidler, vil bli lagt fram for regionrådet på neste møte.

Sak 9/14 Saker til møtet i regionrådet 14. februar.

Det ble orientert om at følgende saker er under forberedelse:

- «Hadeland – nært og naturlig». Plan for arbeidet i 2014 og bevilgning av partnerskapsmidler.
- Reiselivssamarbeidet. Orientering om arbeidet med å utarbeide avtale og bevilgning av partnerskapsmidler.
- Årsmelding.

Sak 10/14 Eventuelt.

- Fylkesmannens regionmøte.

Fra fylkesmannen har det kommet forslag om at regionmøtet i år legges til 22. oktober – subsidiært 22. eller 23. oktober.

Det ble avklart at de tre foreslåtte dagene var vanskelig for kommunene på Hadeland.

Mandag 20. okt. vil imidlertid være mulig for alle. Regionkoordinator vil videreformidle dette til fylkesmannen.

- Skjønnsmidler fra fylkesmannen.

I likhet med foregående år vil det bli søkt om skjønnsmidler til delfinansiering av prosjektet Klimapådriver for Hadeland .

EDS

27.1.14